

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘ /๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศ ทองธิราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ต่อเนื่องกันตามลำดับ จำเลยลงชื่อเข้าร่วมประชุม ได้นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น จำนวนหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะพึงมีและใช้ได้คนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนน โดยทำการเสียบบัตร

บัตรดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนน และกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนแต่ละครั้ง ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ คดีระหว่างพลเอกสมเจตน์ บุญถนอม กับคณะ ผู้ร้องที่ ๑ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๒ นายสาย กังกเวคิน ผู้ร้องที่ ๓ และนายพิระพันธ์ สาสีวิภาค กับคณะ ผู้ร้องที่ ๔ ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑ รองประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่ ๓ ถึง ๓๑๒ ผู้ถูกร้อง ว่าการกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในการประชุมร่วมกัน เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยรวม ฝายนิติบัญญัติ สมาชิกวุฒิสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลย มีมูลความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา และได้ส่งรายงาน เอกสาร พร้อมความเห็นไปยังอัยการสูงสุด เพื่อฟ้องคดี ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๙๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ นับโทษจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จำเลยให้การรับสารภาพ และรับว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงคะแนน มี ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าบัตร มีชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัวและพรรคการเมืองที่สังกัด สมาชิกสภาเป็นผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าบัตร มีรหัสและข้อมูลอื่นเช่นเดียวกันกับบัตรจริง และ (๓) บัตรพิเศษ (SP) ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าบัตรใช้สำหรับสมาชิกที่ลืมนำมาทั้งบัตรจริงและบัตรสำรอง บัตรสำรองและบัตรพิเศษ กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรจริงมาสามารถขอยืมบัตรสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรจริงและบัตรสำรองสามารถขอยืมบัตรพิเศษได้ ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนนเมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใด

และจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่สมาชิก พรรคที่สังกัดและเวลา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ต่อเนื่องกันตามลำดับ จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นด้วย ในการลงมติมาตรา ๖ ในเวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา และในการลงมติมาตรา ๒๐ เวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบ หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตร แล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติแทนสมาชิกสภารายอื่น ซึ่งจำเลยและสมาชิกสภาคนหนึ่งต่างพึงมีและใช้บัตรลงคะแนนได้เพียงคนละ ๑ ใบ เพื่อลงคะแนน ๑ เสียง ประกอบกับจำเลยให้การรับสารภาพ จึงเชื่อได้ว่าขณะมีการออกเสียงลงมติ จำเลยนำบัตรลงคะแนนซึ่งเป็นบัตรจริงของสมาชิกสภารายอื่น เสียบเข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดแสดงตนและลงมติแทนสมาชิกสภารายอื่น การกระทำของจำเลยเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย อันจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือการครอบงำใดๆ และต้องปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวง

ชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งเป็นการขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของรัฐสภาในการประชุมนั้นๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงเป็นการกระทำทุจริต และเป็นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามฟ้อง เมื่อการกระทำของจำเลยตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ เป็นการกระทำต่างเวลากัน มิได้กระทำต่อเนื่องกัน ลักษณะความผิดในแต่ละคราวอาศัยเจตนาในการกระทำ ความผิดแยกต่างหากจากกันได้ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน รวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

วินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นางสาวสิริกานต์ มีจุล

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธีรราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูลชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัดสมาชิกเป็นผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและข้อมูลอื่นเช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานการประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองสามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จาก

เจ้าหน้าที่สำนักงานการประชุมเพื่อใช้ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอกข้อมูลสมาชิกประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการลงคะแนนของสมาชิกให้สำนักงานการประชุม และชวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่สมาชิก

พรรคที่สังกัดและเวลา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ขณะนั้นจำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นด้วย โดยจำเลยในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ครั้นเวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน ต่อมาเวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจ

กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของจำเลยมีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ประมวลกฎหมายอาญา ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุมีการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ

พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเอยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดย เสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและ ลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน การกระทำของจำเอยเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย อันจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความ ผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือการครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งเป็นการขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริต ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนน ตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผล ทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมนั้น ๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนน ที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงเป็นการกระทำทุจริตต่อ หน้าที่ตามบทนิยามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เช่นนี้ การกระทำของจำเอยจึงเป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือ หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดย มิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน และ ผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามฟ้อง แม้ลักษณะการกระทำความผิดเป็น อย่างเดียวกัน สถานที่เกิดเหตุเดียวกัน และมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันก็ตาม แต่จำเอย กระทำความผิดแต่ละครั้งต่างเวลามีได้กระทำต่อเนื่องกัน ทั้งเจตนาของจำเอยที่นำบัตรลงคะแนน

(บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ ก็เป็นเจตนาขึ้นใหม่แตกต่างหากจากเจตนาแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ ในตอนแรกซึ่งสำเร็จไปแล้ว แสดงว่าจำเลยมีเจตนากระทำความผิดแต่ละส่วนแยกจากกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน รวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ เมื่อจำเลยเป็นผู้ใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นซึ่งเป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือมีเหตุอื่นตามคำแถลงประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรอกำหนดโทษหรือรอกำหนดโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ แต่เห็นควรลงโทษจำเลยในสถานเบา

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้กล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่ยจำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๑ ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้

นายเทพ อิงคสิทธิ์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธิราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนขึ้นรับหลักการ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา และขึ้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ในการ

- ๒ -

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้งเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำของจำเลยมีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติดังกล่าวที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการ

- ๓ -

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยในคดีที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ ระหว่าง พลเอกสมเจตน์ บุญถนอม กับคณะ ผู้ร้องที่ ๑ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๒ นายสาย กังกเวคิน กับคณะ ผู้ร้องที่ ๓ และนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กับคณะ ผู้ร้องที่ ๔ กับ ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑ รองประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องที่ ๓ ถึง ที่ ๓๑๒ ว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยส่วนรวม ฝ่าฝืนมติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๙๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่า วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมายทั้งสิ้น

- ๔ -

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิก ปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูลชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด สมาชิกเป็น ผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและ ข้อมูลอื่นเช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่ม งานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และ บัตรลงคะแนนสำรอง สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จากเจ้าหน้าที่สำนักการประชุมเพื่อใช้ ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอก ข้อมูลสมาชิกประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการ ตรวจสอบการลงคะแนนของสมาชิกให้สำนักการประชุมและขวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจาก ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้น เจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการ ลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ

- ๕ -

จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือ ดออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใด และจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบ ใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตร ลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะ บันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่ สมาชิก พรรคที่สังกัดและเวลา

เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัย สามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ได้มีการประชุม ณ อาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน แขวงจตุรดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... วาระที่สอง จำเลยได้ลงชื่อเข้าร่วมประชุม ต่อมาเวลาประมาณ ๑๘.๒๙ นาฬิกา และเวลาประมาณ ๒๒.๑๗ นาฬิกา ในการลงมติ มาตรา ๖ และ มาตรา ๒๐ ปรากฏภาพเหตุการณ์ตามคลิปวิดีโอที่ศันหมาย วจ.๑ วจ.๒ วจ.๔ และ วจ.๕ ว่ามีบุคคลนำ บัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบ ใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนน ในสำนวนการไต่สวนมีนางสาวรังสิมา รอดรัศมี ขณะเกิดเหตุ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสงคราม สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ให้การยืนยัน

- ๖ -

ว่าในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... ในการแสดงตนและลงมติในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ พบเห็นจำเลยมีการเสียบัตรแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบุคคลอื่นหลายใบ โดยมีการบันทึกภาพและเสียงไว้ ปรากฏตามคำให้การ เอกสารหมาย จ.๑๐ และคลิปวิดีโอทัศนัยหมาย วจ.๑ วจ.๒ วจ.๔ และ วจ.๕ โดยมีนางสาวรัตนา ชินไธสง และนางสาวชญาภา ภูระหงษ์ เจ้าพนักงานชวเลข ผู้จดยางงานการประชุมและถอดเทปรายงานการประชุมในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ตามลำดับ ได้เทียบไฟล์เสียงจากคลิปวิดีโอทัศนัยหมาย วจ.๑ วจ.๒ วจ.๔ และ วจ.๕ แล้วตรงกับการถอดเทปรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ปรากฏตามคำให้การ เอกสารหมาย จ.๑๑ ประกอบกับจำเลยให้การรับสารภาพ พยานหลักฐานในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เชื่อว่าคลิปวิดีโอทัศนัยหมาย วจ.๑ วจ.๒ วจ.๔ และ วจ.๕ เป็นบันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ ในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... ในการแสดงตนและลงมติในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ โดยมีจำเลยเป็นผู้นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น จำนวนหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยทำการเสียบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์หลายใบหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนในการลงมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา

- ๗ -

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ตามที่ปรากฏภาพในклиป์วิดิทัศน์หมายเลข วจ.๑ วจ.๒ วจ.๔ และ วจ.๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสาม บัญญัติว่า สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน เมื่อการออกเสียงลงคะแนนเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ที่เป็สมาชิกรัฐสภาผู้ที่จะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน คือ ผู้ที่เข้าประชุมและอยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีการออกเสียงลงคะแนน การที่จำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๒, ๑๒๓ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา การแสดงตน และการลงคะแนน จึงเป็นเรื่องเฉพาะตัวของสมาชิกรัฐสภาแต่ละคนที่จะต้องมาแสดงตนในการประชุมแต่ละครั้ง และในการประชุมแต่ละครั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนแต่ละเรื่องได้เพียงครั้งละหนึ่งเสียง ซึ่งกระบวนการออกเสียงลงคะแนนถือเป็นกระบวนการอันเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาญัตติต่างๆ จำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงคะแนนซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกรายอื่นเสียบเข้าไปในเครื่องลงคะแนนหลายใบเพื่อลงคะแนนแทนสมาชิกอื่นโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย และการตรวจสอบ จึงขัดกับหลักการออกเสียงลงคะแนนตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกรัฐสภาซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๒ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของรัฐสภาในการประชุมนั้น

- ๘ -

ๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และกระทบต่อความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของประชาชน ถือได้ว่าเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ในความหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ดังนั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ปวงชนชาวไทย รัฐสภา และสมาชิกรัฐสภารายอื่น และปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเสื่อมเสียแก่รัฐสภา อันเป็นความผิดตามฟ้อง แต่การที่จำเลยนำบัตรลงคะแนนของบุคคลอื่นมาแสดงตนและลงมติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ..... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ในคราวการพิจารณา วาระที่สองอันเป็นการกระทำในคราวเดียวกันวันเดียวกันแม้เป็นการกระทำต่างเวลากัน แต่เป็นการกระทำโดยมีเจตนาเพื่อแสดงตนและลงมติเพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ วาระที่สองในวันเดียวกันนั้นผ่านการพิจารณาอันเป็นการกระทำแทนเจ้าของบัตรในคราวเดียวกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ และพฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือมีเหตุอื่นตามคำร้องประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะขอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้

อนึ่ง แม้ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตาม

- ๙ -

ฟ้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน ให้นับโทษจำคุกจำเลยต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดง ที่ อม.๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้.

นายภพพิสิษฐ์ สุขะพิสิษฐ์

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	นายนิรศ ทองธีราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนรับหลักการ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา และขึ้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลาบ่ายสามโมงครึ่งที่สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ประชุม

เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้งเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสามที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำของจำเลย

มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่
 ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตาม
 เจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิ
 ชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
 ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ...
 ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ คดีระหว่าง พลเอกสมเจตน์
 บุญถนอม กับคณะ ผู้ร้องที่ ๑ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๒ นายสาย กังกเวคิน กับคณะ
 ผู้ร้องที่ ๓ และนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กับคณะ ผู้ร้องที่ ๔ กับ ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑
 รองประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องที่ ๓ ถึงที่
 ๓๑๒ ว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติ
 หน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 และเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยรวม
 ฝ้ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวง
 จิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่
 อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๙๒ ประมวลกฎหมายอาญา
 มาตรา ๙๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่า วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมายทั้งสิ้น

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูลชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด สมาชิกเป็นผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและข้อมูลอื่นเช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรอง สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จากเจ้าหน้าที่สำนักการประชุมเพื่อใช้ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อยืมในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอกข้อมูลสมาชิกประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการลงคะแนนของสมาชิกให้สำนัก

การประชุมและชวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่สมาชิกพรรคที่สังกัดและเวลา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ขณะนั้นจำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัด

สกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นด้วย โดยจำเลยในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ครั้นเวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน ต่อมาเวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าว หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้ง

ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของจำเลยมีความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ประมวลกฎหมายอาญา ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุมีการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน การกระทำของจำเลย

เป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย อันจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือการครอบงำใด ๆ และต้อง ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งเป็น การขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และ ขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่ง เสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการ ประชุมนั้น ๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวง ชนชาวไทย จึงเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ตามบทนิยามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เช่นนี้ การกระทำของจำเลยจึง เป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติ บัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน และผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตาม พ้อง เห็นว่า แม้ลักษณะการกระทำความผิดเป็นอย่างเดียวกัน สถานที่เกิดเหตุเดียวกัน และมี เจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันก็ตาม แต่จำเลยกระทำความผิดแต่ละครั้งต่างเวลามิได้กระทำ ต่อเนื่องกัน ทั้งเจตนาของจำเลยที่นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นในการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ ก็เป็นเจตนาขึ้นใหม่แยกต่างหากจากเจตนาแสดงตนและออกเสียง

ลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ ในตอนแรกซึ่งสำเร็จไปแล้ว แสดงว่าจำเลยมีเจตนากระทำความผิดแต่ละส่วนแยกจากการกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน รวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ เห็นว่า เมื่อจำเลยเป็นผู้ใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น ซึ่งเป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือมีเหตุอื่นตามคำร้องประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ แต่เห็นควรลงโทษจำเลยในสถานเบา

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๑ ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้.

นายเอกศักดิ์ ยันตรปกรณ

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙๔/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธิราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖ และ ๑๔๗ โดยจำเลยมีหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม และต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใดๆ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ และ ๑๒๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ต่อเนื่องกันตามลำดับ ในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในมาตรา ๖ จำเลยซึ่งเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งจะมี และใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น โดยทำการเสียบบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน นอกจากนี้ ในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งจะมี และใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น โดยทำการเสียบบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงมติแต่ละครั้ง เป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยที่จะต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์ที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรมและขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลให้เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็น

การกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ดังกล่าวเป็นไปโดยชอบตามกฎหมายและข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยรวม ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภารายอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่อาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ นับโทษจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้รับโทษต่อ ก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่า วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมายทั้งสิ้น

พิเคราะห์คำฟ้องโจทก์ เอกสารท้ายฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูลชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด สมาชิกเป็นผู้

เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและข้อมูลอื่น เช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรอง สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จากเจ้าหน้าที่สำนักการประชุมเพื่อใช้ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อ ยืมในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอกข้อมูลสมาชิกประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการลงคะแนนของสมาชิกให้สำนักการประชุมและตัวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุม จะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล

เลขที่สมาชิก พรรคที่สังกัดและเวลา วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จำเลยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จำเลยพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ตามหนังสือรับรองการได้รับการเลือกตั้งเอกสารหมายเลข จ.๕๔ และสำเนาพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เอกสารหมายเลข จ.๕๕ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยเข้าร่วมประชุมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามบัญชีลงนามการเข้าร่วมประชุมเอกสารหมายเลข จ.๗๔ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องโจทก์ หรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากบันทึกถ้อยคำในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ของนางสาวรังสิมา รอดรัศมี เอกสารหมายเลข จ.๑๐ นางสาวรังสิมาให้ถ้อยคำถึงที่มาของบันทึกภาพและเสียงในแผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสาร วจ.๑ และ วจ.๒ ว่า นางสาวรังสิมาเห็นว่าจำเลยมีพฤติกรรมใช้บัตรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้อื่นมาแสดงตนและลงมติ จึงจัดให้เจ้าหน้าที่บันทึกภาพเหตุการณ์ขณะจำเลยใช้บัตรแสดงตนและลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในวันเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองวัน เมื่อพิจารณาภาพและเสียงเหตุการณ์ในแผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสารหมายเลข วจ.๑ และ วจ.๒ เปรียบเทียบกับรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เอกสารหมายเลข จ.๖๒ แล้ว ปรากฏว่าเสียงในแผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสารหมายเลข วจ.๑ มีเนื้อหาตรงกับรายงานการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในมาตรา ๖ ส่วนเสียงในแผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสาร

หมาย วจ.๒ มีเนื้อหาตรงกับรายงานการประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในมาตรา ๒๐ ข้อเท็จจริงยังได้ความว่ากองพิสูจน์หลักฐานกลางตรวจพิสูจน์ความถูกต้องของแผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสารหมาย วจ.๑ และ วจ.๒ ผลปรากฏว่าไม่พบร่องรอยการตัดต่อเพิ่มข้อมูลภาพยนตร์ตามรายงานผลการตรวจพิสูจน์ เอกสารหมาย จ.๙๒ ถึง จ.๙๔ ดังนี้ แผ่นซีดีวัตถุพยานเอกสารหมาย วจ.๑ และ วจ.๒ จึงเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือสอดรับข้อเท็จจริงตามบันทึกถ้อยของนางสาวรังสิมาข้างต้นทำให้เชื่อได้ว่านางสาวรังสิมาเป็นผู้วางแผนให้มีการบันทึกเหตุการณ์ขณะจำเลยใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจริง เมื่อพิจารณาประกอบกับคำให้การสารภาพของจำเลยต่อศาลว่าจำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนตามห้องทั้งสองครั้งจริง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยใช้บัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นแสดงตนและลงคะแนนแทนเจ้าของบัตรในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ในมาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ การกระทำของจำเลยนอกจากจะเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกรัฐสภาซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือการครอบงำใดๆ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ยังขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของรัฐสภาในการประชุมอื่นๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริตไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย ถือได้ว่าเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ในความหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ดังนั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นการปฏิบัติในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ปวงชนชาวไทย รัฐสภา และสมาชิกรัฐสภารายอื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามฟ้อง แม้จำเลยใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แสดงตนและลงคะแนนแทนสมาชิกรายอื่นในการพิจารณามาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ของ กฎหมายฉบับเดียวกันในวันเดียวกัน แต่การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาและ ลงมติร่างกฎหมายในแต่ละบทมาตราย่อมมีสาระถ้อยคำและความสำคัญที่ส่งผลต่อเนื้อหาของกฎหมายฉบับนั้น แตกต่างกันไป ลักษณะความผิดในการลงมติในแต่ละมาตราย่อมอาศัยเจตนาในการกระทำความผิดแยกต่างหาก จากกันได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันรวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ แม้ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดอยู่และมี ระยะเวลาโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำคุกกระทงละ ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน การลงมติของจำเลยแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนอื่นส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(อม.๕๐)

- ๘ -

และมีผลเป็นอันตกไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓-๔/๒๕๕๗ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องราวแรง
ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ให้นับโทษของจำเลยต่อจากโทษในคดีหมายเลขแดงที่
อม. ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้.

นายอุดม วัตตธรรม

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธีรราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนรับหลักการ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา และขึ้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ประชุม

เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้งเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสามที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำของจำเลย

มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่
 ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตาม
 เจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิ
 ชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
 ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ...
 ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ คดีระหว่าง พลเอกสมเจตน์
 บุญถนอม กับคณะ ผู้ร้องที่ ๑ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๒ นายสาย กังกเวคิน กับคณะ
 ผู้ร้องที่ ๓ และนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กับคณะ ผู้ร้องที่ ๔ กับ ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑
 รองประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องที่ ๓ ถึงที่
 ๓๑๒ ว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติ
 หน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 และเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยส่วนรวม
 ฝายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวง
 จิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่
 อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๘๒ ประมวลกฎหมายอาญา
 มาตรา ๘๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่าวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ในการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมายทั้งสิ้น

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูลชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด สมาชิกเป็นผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนนสำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและข้อมูลอื่นเช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม เป็นผู้เก็บรักษาสมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรอง สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จากเจ้าหน้าที่สำนักการประชุมเพื่อใช้ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อยืมในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอกข้อมูลสมาชิกประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบการลงคะแนนของสมาชิกให้สำนัก

การประชุมและตัวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไฟที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบการลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือดออกเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่สมาชิกพรรคที่สังกัดและเวลา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ขณะนั้นจำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัด

สกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นด้วย โดยจำเลยในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ครั้นเวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน ต่อมาเวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าว หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้ง

ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของจำเลยมีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ประมวลกฎหมายอาญา ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุมีการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน การกระทำของจำเลย

เป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย อันจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือการครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งเป็นการขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุม นั้น ๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ตามบทนิยามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เช่นนี้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน และผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามฟ้อง เห็นว่า แม้ลักษณะการกระทำความผิดเป็นอย่างเดียวกัน สถานที่เกิดเหตุเดียวกัน และมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันก็ตาม แต่จำเลยกระทำความผิดแต่ละครั้งต่างเวลามีได้กระทำต่อเนื่องกัน ทั้งเจตนาของจำเลยที่นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ ก็เป็นเจตนาขึ้นใหม่แตกต่างหากจากเจตนาแสดงตนและออกเสียง

ลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ ในตอนแรกซึ่งสำเร็จไปแล้ว แสดงว่าจำเลยมีเจตนากระทำความผิดแต่ละส่วนแยกจากกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน รวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ เห็นว่า เมื่อจำเลยเป็นผู้ใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น ซึ่งเป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือมีเหตุอื่นตามคำร้องประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะขอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ แต่เห็นควรลงโทษจำเลยในสถานเบา

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้กล่าวว่าให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่ยังจำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๑ ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้.

นายชลิต กฐิณะสมิต

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธีรราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนรับหลักการพิจารณาเรียงลำดับมาตรา และขึ้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป)

เป็นพิเศษ ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน
กล่าวคือ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อ
เข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนน
อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่น หลายใบ อันเกินกว่า
จำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิก
รัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียง
ลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบบัตรแสดงตนและ
ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนน กดปุ่มเพื่อแสดงตน
แล้วลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียง
ลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้ง
เป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทน
ปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือ
ความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชน
ชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้
ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อ
หลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖
วรรคสาม ที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำ

ของจำเลยมีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริตบิดเบือน ขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ดังกล่าวเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ ว่าการกระทำของจำเลย ดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยส่วนรวม ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๗๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพ

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ขณะเกิดเหตุ จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด เมื่อพิจารณาภาพเคลื่อนไหวตามวัตถุพยาน หมายเลข ๑ ถึง ๔ ซึ่งเป็นภาพจำเลยร่วมประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ แล้วจะเห็นได้ว่า จำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบหมุนเวียนใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนน สอดคล้องกับข้อมูลตามรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันดังกล่าวแล้วยังสอดคล้องกับคำให้การรับสารภาพของจำเลยอีกด้วย พฤติการณ์ดังกล่าวของจำเลยเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ซื่อสัตย์สุจริต และได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย อีกทั้งการกระทำดังกล่าวของจำเลยทำให้จำเลยออกเสียงลงคะแนนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแต่ละมาตราได้มากกว่าหนึ่งเสียง ขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่บัญญัติให้สมาชิก

คนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริต ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย แล้วยังเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามบทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกด้วย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกวุฒิสภาอื่น ประชาชน และผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ แม้ภายหลังการกระทำความผิดมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง อย่างไรก็ดี แม้จำเลยออกเสียงลงคะแนนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่างบทมาตราและต่างเวลากัน แต่เป็นการออกเสียงลงคะแนนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันในการประชุมวันเดียวกัน แสดงให้เห็นเจตนาของจำเลยที่ต้องการออกเสียงลงคะแนนในการพิจารณา

เรียงลำดับมาตราของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันนั้นให้มีคะแนนเสียงเป็นไปตามความประสงค์ของจำเลย ถือได้ว่าการออกเสียงลงคะแนนครั้งหลังเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกับเจตนาเดิมในการออกเสียงลงคะแนนครั้งแรก การกระทำของจำเลยจึงเป็นกรรมเดียว หาใช่ต่างกรรมกันตามที่โจทก์ฟ้องอย่างใดไม่ แม้จำเลยให้การรับสารภาพ และไม่มีคู่ความฝ่ายใดหยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นว่ากล่าวในชั้นพิจารณา ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจวินิจฉัยได้ว่า การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ เป็นการกระทำความผิดร่วมกันเป็นความผิดต่อกฎหมายบทเดียวกัน ให้ลงโทษสถานเบา จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องราวร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือมีเหตุอื่นตามคำร้องประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรอกการลงโทษจำคุกได้ และนับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

(อม.๓๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘ /๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕๔ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธีรราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนรับหลักการ พิจารณาเรียงลำดับมาตรา และขึ้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ประชุม

เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้งเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสามที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำของจำเลย

มีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่
ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตาม
เจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิ
ชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ...
ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ ว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าว
เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่
ของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยรวม ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น
และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคน
เดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๗๒, ๑๙๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยใน
คดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ
ก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่า
วันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ในการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหาข้อกฎหมายทั้งสิ้น

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคำให้การรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จำเลยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร ตามเอกสารหมายเลข จ.๕๔ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร ตามเอกสารหมายเลข จ.๕๕ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัตรที่สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มี ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) บัตรแสดงตนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้สำหรับผ่านเข้าออกบริเวณรัฐสภาไม่สามารถใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนได้ (๒) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้สำหรับพกติดตัวเหมือนบัตรข้าราชการ ไม่สามารถใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนได้ และ (๓) บัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมี ๓ ประเภท ได้แก่ ๓.๑ บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) เป็นบัตรสีฟ้า ข้อมูลของบัตรประกอบด้วย รูปภาพสมาชิก ชื่อ นามสกุลเลขที่ประจำตัวและพรรคที่สังกัด โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เก็บรักษา สำหรับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ใช้ลงคะแนนในห้องประชุมสภา ๓.๒ บัตรลงคะแนนสำรอง เป็นบัตรสีชมพู ข้อมูลของบัตรประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด ไม่มีรูปภาพสมาชิก สำหรับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ใช้ลงคะแนนในห้องประชุมสภา กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่นำบัตรลงคะแนนมาใช้ในการ

ประชุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะขอยืมบัตรลงคะแนนสำรองที่เจ้าหน้าที่ที่เก็บรักษาไปใช้ลงคะแนนโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มขอใช้บัตรลงคะแนนสำรองไว้เป็นหลักฐาน เมื่อประชุมเสร็จสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องส่งบัตรลงคะแนนสำรองคืนในวันเดียวกันหากไม่ส่งคืน เจ้าหน้าที่กลุ่มงานบริหารงานทั่วไปจะตรวจสอบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายใดเสียบบัตรลงคะแนนไว้ที่เครื่องอ่านบัตรลงคะแนนภายในห้องประชุม เจ้าหน้าที่ก็จะเก็บบัตรลงคะแนนดังกล่าวหลังเลิกการประชุมทุกครั้ง หากตรวจแล้วไม่มีการเสียบบัตรลงคะแนนไว้ที่เครื่องก็จะบันทึกไว้เป็นหลักฐานว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายใดยังไม่คืนบัตรลงคะแนนสำรองเพื่อเป็นข้อมูลในการประชุมคราวถัดไป ๓.๓ บัตรลงคะแนน SP หรือ บัตรลงคะแนนพิเศษ SP เป็นบัตรสีเขียว ข้อมูลของบัตรประกอบด้วย เลขที่ SP ตามลำดับ จะไม่มีชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เจ้าหน้าที่กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุมเป็นผู้เก็บรักษา สำหรับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ใช้ลงคะแนนในห้องประชุมสภาในกรณีที่ไม่นำบัตรลงคะแนนและไม่ได้นำบัตรลงคะแนนสำรองที่ขอยืมจากเจ้าหน้าที่ไปแล้วยังไม่ส่งคืนมาในวันประชุม นั้น ๆ เนื่องจากบัตรลงคะแนน SP ไม่มีการลงข้อมูลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ที่หน้าบัตร ดังนั้นข้อมูลในการแสดงตนจะต้องนำมาเทียบกับข้อมูลในการยืมบัตรและส่งให้เจ้าหน้าที่สำนักการงานการประชุมและชวเลขตามวัตถุประสงค์ พ.ร.บ. ๗ ถึง พ.ร.บ. ๑๕ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนจะมีบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ๑ ใบ บัตรลงคะแนนสำรอง ๑ ใบ โดยบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรอง จะมีข้อมูลสมาชิกและรหัสของบัตรเหมือนกัน เครื่องอ่านบัตรจะอ่านค่าบัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคน ในการลงคะแนนแต่ละครั้งได้ครั้งละหนึ่งบัตรเท่านั้น กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำบัตรลงคะแนนและบัตรลงคะแนนสำรองมาเสียบใช้พร้อมกัน เครื่องอ่าน

บัตรลงคะแนนจะอ่านค่าบัตรลงคะแนนที่เสียใบแรก บัตรลงคะแนนที่มีข้อมูลและรหัสบัตรเหมือนกันจะนำมาเสียใบซ้ำกันไม่ได้ เครื่องอ่านบัตรจะไม่อ่านค่าบัตรที่เสียซ้ำซ้อน กรณีทำบัตรลงคะแนนชำรุดหรือสูญหาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องขอทำบัตรลงคะแนนใหม่ ขั้นตอนในการใช้บัตรแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนกับเครื่องอ่านบัตรภายในห้องประชุม เป็นไปตามเอกสารขั้นตอนการเสียบัตรและเอกสารการปฏิบัติงานควบคุมระบบไมโครโฟนชุดประชุมและระบบลงคะแนนสนับสนุนการประชุมนิติบัญญัติภายในห้องประชุมรัฐสภา โดยผลการแสดงตนจะปรากฏข้อมูล วันเวลา จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม บริเวณจอภาพภายในห้องประชุม เพื่อให้ที่ประชุมและประธานทราบองค์ประชุม ส่วนผลการลงคะแนน จะปรากฏข้อมูล วัน เวลาผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนผู้เห็นด้วย จำนวนผู้งดออกเสียง และจำนวนผู้ไม่ลงคะแนนเสียง และส่งผลที่ประมวลได้แสดงต่อประธานในที่ประชุมและแสดงต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้าร่วมประชุม และพิมพ์ข้อมูลแนบรายงานการประชุม ซึ่งในการออกเสียงลงคะแนนและการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ช่วงปี ๒๕๕๖ ได้จัดให้มีการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึกดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ จำเลยลงชื่อเข้าร่วมประชุม ลำดับที่ ๑๔๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามเอกสารหมายเลข จ.๗๔ แผ่นที่ ๓๑๑๓ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่า ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของจำเลยมีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ประมวลกฎหมายอาญา

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ตามรายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสงคราม พรรคประชาธิปัตย์ ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ ว่า เป็นผู้เห็นเหตุการณ์ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรแสดงตนและลงคะแนนแทนสมาชิกรายอื่น และได้ติดตามเรื่องดังกล่าวเพื่อหาหลักฐานการเสียบบัตรแทนกันโดยให้มีการบันทึกภาพและ

เสียงในช่วงที่มีการลงคะแนนในกฎหมายสำคัญ เพื่อให้มีพยานหลักฐานที่ชัดเจน ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ มีการประชุมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... นางสาวรังสิมาได้ให้เจ้าหน้าที่บันทึกภาพเหตุการณ์ไว้ เมื่อประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกทำการลงมติดังกล่าวใน มาตรา ๖ เวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา และมาตรา ๒๐ เวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ได้บันทึกภาพการ ลงมติของจำเลยอยู่ตลอดเวลา ภายหลังจากบันทึกเหตุการณ์ดังกล่าวแล้วได้จัดทำข้อมูลเป็นคลิปวิดีโอ ทัศน ปรากฏตามคลิปวิดีโอทัศนหมาย วจ.๑, วจ.๒, วจ.๔ และ วจ.๕ เมื่อพิจารณาภาพเคลื่อนไหวจาก คลิปวิดีโอทัศนดังกล่าวประกอบคำเบิกความของนางสาวรังสิมา และคำรับสารภาพของจำเลยแล้ว เชื่อว่าบุคคลตามคลิปวิดีโอทัศนดังกล่าว คือ จำเลยที่กำลังทำการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์จำนวนหลาย ใบหลายครั้ง นอกจากนี้มีนางบุษกร อัมพรประภา ขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักการ ประชุม ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ว่า สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแต่ละคนจะมีบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ๑ บัตร บัตรลงคะแนนสำรอง ๑ ใบเท่านั้น โดยบัตร ลงคะแนน (บัตรจริง) จะมีภาพถ่ายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มุมล่างด้านขวาของตัวบัตร ส่วน บัตรนอกจากนี้จะไม่ปรากฏภาพถ่าย ดังนี้ เมื่อพิจารณาภาพจากคลิปวิดีโอทัศนดังกล่าว ปรากฏภาพ จำเลยทำการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยเสียบในเครื่องอ่านบัตรและ กดปุ่มแสดงตนหรือลงมติดีมีรูปภาพปรากฏอยู่ทุกบัตร ประกอบกับได้ความว่าตลอดช่วงระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอทำบัตรลงคะแนน กรณีสูญหายหรือชำรุด ๒๙ ราย โดยจำเลยไม่เคยขอทำบัตรกรณีชำรุดหรือสูญหาย และแจ้งบัตร ลงคะแนนสูญหายและขอทำบัตรลงคะแนนใบใหม่ ตามเอกสารหมายเลข ๙๗ แผ่นที่ ๓๗๒๓ และใน

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๘ ราย ขอรับบัตรลงคะแนนสำรองในวันดังกล่าวจำเลยไม่ได้ขอยืมบัตรลงคะแนนสำรอง หรือบัตรลงคะแนน SP ไปใช้ในการแสดงตนและลงคะแนน ตามเอกสารหมาย จ.๙๗ แผ่นที่ ๓๗๒๔ อันแสดงว่าบัตรดังกล่าวทั้งหมดเป็นบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของบุคคลอื่น ซึ่งในการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีการบันทึกผลการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสี่ ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ต้องจัดให้มีการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ในที่ที่ประชาชนอาจเข้าตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีออกเสียงลงคะแนนโดยลับ และโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามข้อ ๗๒ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย... การลงคะแนนเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำแทนกันไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสาม และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๒ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนซึ่งต้องลงคะแนนเองจะมอบหมายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้อื่นที่อยู่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นลงคะแนนแทนไม่ได้โดยเด็ดขาด เพราะการลงคะแนนเป็นเอกสิทธิ์ต้องทำเองเฉพาะตัว ดังนั้น การกระทำของจำเลยโดยการเสียบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (บัตรจริง) ของผู้อื่นเพื่อแสดงตนและลงมติแทนผู้อื่น จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับฯ เป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่ชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่าฝืนมติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่นประชาชน หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตอันเป็นความผิดตามฟ้อง อย่างไรก็ตามแม้การเสียบบัตร

ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ (บัตรจริง) แทนผู้อื่นของจำเลย จะกระทำหลายครั้งและลงมติคนละมาตรา กัน แต่การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำต่อเนื่องกันในวันเดียวกันโดยมีเจตนามุ่งประสงค์ ต่อผลเพียงประการเดียวคือ ให้พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ทั้งฉบับผ่านการพิจารณา การกระทำของจำเลยจึง เป็นความผิดกรรมเดียว จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กระทำการอันเป็นการ ละเมิดหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๒ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ตาม มาตรา ๑๒๓ และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ถือได้ว่าเป็นการ กระทำทุจริตต่อหน้าที่ในความหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ และการกระทำของจำเลยมีผลให้การพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาล รัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๓-๔/๒๕๕๗ แม้ปรากฏตามคำแถลงประกอบคำรับสารภาพว่า จำเลย ประกอบคุณงามความดีและให้ความช่วยเหลือภูมิลำเนาของตนเองมาโดยตลอด เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย อีกทั้งเป็นอาจารย์สอนพิเศษในมหาวิทยาลัย อันแสดงให้เห็นว่า จำเลยประกอบอาชีพซึ่งมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ควรต้องมีจิตสำนึก ยิ่งกว่าวิญญูชนทั่วไปและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน แต่การกระทำของจำเลยก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก พฤติการณ์แห่งคดีนี้ว่าเป็นเรื่องร้ายแรง กรณีไม่มีเหตุรอกการ

กำหนดโทษหรือรอการลงโทษจำคุกแก่จำเลย แต่เห็นสมควรลงโทษจำเลยในอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

วินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ จำคุก ๑ ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ ของศาลนี้.

นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายนิรศร ทองธีราช	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การออกเสียงลงคะแนนขึ้นรับหลักการ พิจารณาเรื่องลำดับมาตรา และชั้นการลงมติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๒, ๑๔๓, ๑๔๖, ๑๔๗ โดยจำเลยในฐานะสมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม รวมถึงมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางคืนหลังเที่ยง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยซึ่งลงชื่อเข้าร่วมประชุมด้วยได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ นำบัตรประจำตัวและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นบัตรจริงของจำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบอันเกินกว่าจำนวนบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเลยและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภาคนหนึ่งจะมีและใช้ได้เพียงคนละ ๑ ใบ คนละ ๑ เสียง มาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนของจำเลยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภารายอื่น โดยเสียบบัตรแสดงตนและลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องออกเสียงลงคะแนนและกดปุ่มเพื่อแสดงตนและลงมติคราวละหลายใบในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน อันเป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียงในการลงคะแนนมติในแต่ละครั้ง การกระทำของจำเลยดังกล่าวทั้งสองครั้งเป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ขัดต่อหลักความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกรัฐสภาได้ปฏิญาณตนไว้ ขัดต่อหลักการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาที่ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และขัดต่อหลักการออกเสียงลงคะแนนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคสามที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งการกระทำของจำเลยมีผลทำให้การออกเสียงลงคะแนนในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ทุจริตบิดเบือนขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับการประชุมรัฐสภาโดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทย อันเป็นการกระทำการในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ และมีอาจถือได้ว่ามติของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในกระบวนการพิจารณาร่าง

พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕-๑๘/๒๕๕๖ คดีระหว่าง พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม กับคณะ ผู้ร้องที่ ๑ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๒ นายสาย กังกเวคิน กับ คณะผู้ร้องที่ ๓ และนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กับคณะ ผู้ร้องที่ ๔ กับ ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๑ รองประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้อง ที่ ๓ ถึงที่ ๓๑๒ ว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อันเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทยโดยส่วนรวม ฝ่าฝืนมติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน ผู้มีชื่ออื่น และเป็นการกระทำโดยทุจริต เหตุเกิดที่ แขวงจัตลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒, ๑๙๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒ ของศาลนี้

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ ก่อนตรวจพยานหลักฐาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพว่า ในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้องทั้งสองครั้ง จำเลยนำบัตรลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรรายอื่นจำนวนหลายใบมาใช้ทำการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรรายอื่นในการออกเสียงลงคะแนนในคราวเดียวกัน เป็นการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเกินกว่า ๑ เสียง ในการลงมติแต่ละครั้งอันเป็นการกระทำความผิดตามฟ้อง โดยสละข้อต่อสู้ในปัญหา ข้อกฎหมายทั้งสิ้น

พิเคราะห์คำฟ้อง เอกสารท้ายคำฟ้อง รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คำให้การรับสารภาพและคำแถลงประกอบคำรับสารภาพของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกบัตรลงคะแนนให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ ประเภท ประกอบด้วย (๑) บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ซึ่งมีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร และมีข้อมูล ชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด สมาชิกเป็นผู้เก็บรักษาเอง (๒) บัตรลงคะแนน สำรอง ซึ่งไม่มีรูปสมาชิกปรากฏอยู่ด้านหน้าของบัตร แต่มีรหัสและข้อมูลอื่นเช่นเดียวกับบัตรจริง และ (๓) บัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) ซึ่งบัตรประเภทที่สองและที่สาม กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนัก การประชุม เป็นผู้เก็บรักษา สมาชิกที่ไม่ได้นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) มา สามารถขอยืมบัตร ลงคะแนนสำรองไปใช้ในวันนั้นได้ หากสมาชิกไม่มีทั้งบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนน สำรอง สามารถขอยืมบัตรลงคะแนนพิเศษ (SP) จากเจ้าหน้าที่สำนักการประชุมเพื่อใช้ลงคะแนนได้ โดยสมาชิกจะต้องลงลายมือชื่อยืมในแบบพิมพ์ขอใช้บัตรลงคะแนนสำรอง พร้อมกรอกข้อมูลสมาชิก ประกอบด้วยชื่อ นามสกุล เลขที่ประจำตัว และพรรคที่สังกัด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ การลงคะแนนของสมาชิกให้สำนักการประชุมและตัวเลข ขั้นตอนการลงคะแนนเริ่มจากประธานในที่ ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมก่อน จากนั้นเจ้าหน้าที่ กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ผู้รับผิดชอบดูแลระบบการลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะเปิดระบบ การลงคะแนน เมื่อระบบการลงคะแนนทำงานจะมีไฟกะพริบบนเครื่องอ่านบัตรพร้อมกัน ๕ ดวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องกดปุ่มแสดงตน หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมจะแจ้งปิดการแสดงตน เมื่อปิดระบบการลงคะแนนแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดึงบัตรลงคะแนนออกไปที่กะพริบนั้นจะดับ จากนั้นระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลแสดงผลการแสดงตนต่อที่ประชุม เมื่อแสดงตนเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงคะแนน ซึ่งจะมีการเปิดระบบ การลงคะแนน เมื่อมีการเสียบบัตรแล้วต้องกดปุ่มแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนนเพื่อแสดงว่าเห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย หรือดอกลีเสียง เครื่องอ่านบัตรแต่ละเครื่องสามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ ทำให้สามารถใช้บัตรลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหลายใบใส่ลงในช่องเครื่องอ่านบัตรเครื่องเดียวกันได้ในช่วงระยะเวลาที่ยังไม่ปิดระบบการลงคะแนน แต่หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองของตนต่อเนื่องกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกผลการลงคะแนนเฉพาะบัตรลงคะแนนที่ใช้ครั้งแรกเท่านั้น เพราะบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) และบัตรลงคะแนนสำรองมีรหัสและข้อมูลเหมือนกัน ระบบการลงคะแนนจะบันทึกข้อมูลจากฐานข้อมูลแล้วแสดงผลในรายงานการออกเสียงลงคะแนนเฉพาะชื่อ นามสกุล เลขที่สมาชิก พรรคที่สังกัดและเวลาเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ขณะนั้นจำเลยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดสกลนคร สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นด้วย โดยจำเลยในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ครั้นเวลา ๑๘.๒๙ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน ต่อมาเวลา ๒๒.๑๗ นาฬิกา ประธานในที่ประชุมแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงตนและลงมติร่างพระราชบัญญัติ

ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าว หมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓-๔/๒๕๕๗ ว่าร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของจำเลยมีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๙๘ แห่งพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบมาตรา ๙๑ ประมวลกฎหมายอาญา

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า หลักพื้นฐานของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือการครอบงำใด ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งต้องคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริตที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ปฏิญาณตนไว้ตามมาตรา ๑๒๓ และหลักการออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสาม ที่ให้สมาชิกคนหนึ่งมีเพียงเสียงหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนน เพื่อให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมนั้น ๆ เป็นการออกเสียงลงคะแนนที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้แทนปวงชนชาวไทยและไม่เป็นการทุจริต เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ และข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุมีการแสดงตนและออกเสียงลงคะแนนร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... มาตรา ๖ และมาตรา ๒๐ จำเลยนำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้น โดยเสียบบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ดังกล่าวหมุนเวียนใส่เข้าไปในเครื่องอ่านบัตรแล้วกดปุ่มแสดงตนและลงมติในการลงคะแนนคราวเดียวกัน การกระทำดังกล่าวของจำเลยจึงเป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ตามบทนิยามของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ และเป็นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ปวงชนชาวไทย ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกรัฐสภาอื่น ประชาชน และผู้มีชื่ออื่น หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

อันเป็นความผิดตามฟ้อง แม้ว่าการกระทำความผิดของจำเลยตามฟ้องจะมีลักษณะเป็นอย่างเดียวกัน ในสถานที่เกิดเหตุเดียวกัน และมีเจตนาประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันคือเพื่อให้การออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกคนหนึ่งมากกว่าหนึ่งเสียงในการออกเสียงลงคะแนนก็ตาม แต่จำเลยกระทำการต่างเวลามีได้ต่อเนื่องกัน ทั้งเจตนาของจำเลยที่นำบัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นเป็นการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ในมาตรา ๖ และ มาตรา ๒๐ ซึ่งแตกต่างกัน การกระทำในการพิจารณาตรา ๒๐ จึงเป็นเจตนาขึ้นใหม่แยกต่างหากจากมาตรา ๖ ซึ่งเป็นความผิดสำเร็จไปแล้ว อันแสดงว่าจำเลยมีเจตนากระทำความผิดแต่ละส่วนแยกจากกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน รวม ๒ กรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ และเมื่อจำเลยเป็นผู้ใช้บัตรลงคะแนน (บัตรจริง) ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายอื่นหลายใบมาใช้แสดงตนและออกเสียงลงคะแนนแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรายนั้นถึงสองครั้ง ซึ่งเป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓-๔/๒๕๕๗ พฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยยังไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือมีเหตุอื่นตามคำแถลงประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ก็ยังไม่มีเหตุเพียงพอที่จะรอกำหนดโทษหรือรอลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยได้ แต่เห็นควรลงโทษจำเลยในสถานเบา

อนึ่ง ภายหลังการกระทำความผิด มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามฟ้องเป็นความผิดและมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ จำคุกกระทงละ ๑ ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๖ เดือน รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ เดือน นับโทษจำคุกของจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ (คดีหมายเลขดำที่ อม.๓๖/๒๕๖๒) ของศาลนี้.

นายพิชัย เพ็งผ่อง